

EXPUNERE DE MOTIVE

În societatea contemporană, datele statistice relevă existența unor riscuri semnificative care afectează dezvoltarea emoțională și comportamentală a copiilor. În România, potrivit Eurostat, aproximativ **39% dintre copii erau expuși riscului de sărăcie sau excluziune socială în anul 2023**, procent care a scăzut la **33,8% în 2024**, menținând însă România printre statele cu cele mai ridicate valori din Uniunea Europeană.¹ În același timp, **31,8% dintre copiii din România se confruntau cu deprivare materială în 2024**, iar peste **17% din populație trăia în condiții de lipsuri materiale severe**.²

Pe lângă factorii socioeconomi, studiile arată că **11,2% dintre adolescenții din România suferă de tulburări mintale**, iar un procent semnificativ de tineri declară sentimente frecvente de singurătate, aspecte asociate adesea cu fenomene precum bullying-ul, izolarea socială sau conflictele familiale.³ Totodată, violența în familie reprezintă un factor de risc major, în condițiile în care aproape **45,5% dintre femei au raportat violență psihologică din partea partenerului**, ceea ce afectează indirect și copiii.

În acest context, dificultățile cu care se confruntă copiii nu se limitează la situațiile de divorț sau separare parentală, ci includ o gamă largă de probleme, precum bullying-ul în mediul școlar, conflictele intrafamiliale, violența domestică, excluziunea socială, dificultățile de integrare sau expunerea la situații de criză.

Prin urmare, accesul la servicii de consiliere psihologică trebuie abordat într-o manieră integrată, nu doar la nivelul unităților de învățământ, ci și prin intermediul altor structuri și servicii specializate din comunitate, inclusiv **servicii sociale publice și organizații care oferă consiliere psihologică gratuită**, centre de asistență socială precum și entități specializate în **intervenție și managementul situațiilor de criză**.

Dezvoltarea și consolidarea acestor servicii reprezintă un instrument esențial pentru prevenirea și gestionarea riscurilor psihosociale, contribuind la protejarea sănătății mintale a copiilor și la asigurarea unei dezvoltări armonioase și echilibrate a acestora.

Cu toate acestea, cadrul legislativ actual, în special *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, nu conține dispoziții exprese privind consilierea psihologică a copilului.

Această lipsă de claritate conduce, în practică, la blocaje în accesul copilului la servicii de consiliere, în special în situațiile în care părinții nu ajung la un acord.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240719-1>

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250613-2>

³ <https://www.unicef.org/romania/press-releases/mental-health-and-emotional-balance-are-rights-children-and-adolescents-and>

În numeroase situații, precum violența domestică, excluziunea socială, conflictele intrafamiliale, divorțul sau separarea părinților, mulți copii nu beneficiază de servicii de consiliere psihologică gratuite și accesibile, întrucât deciziile privind copilul sunt supuse acordului ambilor părinți.

Această interpretare conduce la situații în care un părinte refuză consilierea din motive subiective (furie, supărare sau dorință de pedepsire), iar unitățile de învățământ, organizațiile sau alte entități specializate evită implicarea din considerente juridice, astfel încât copilul este privat de sprijinul psihologic necesar. În consecință, conflictul dintre părinți se transferă asupra copilului, afectând în mod direct dezvoltarea acestuia.

Consilierea psihologică are un caracter preventiv și educațional. Aceasta nu echivalează cu intervenții medicale complexe și nu produce efecte juridice sau patrimoniale asupra copilului.

În consecință, luând în considerare interesul superior al copilului, este necesară o delimitare clară între deciziile importante, care necesită acordul ambilor părinți, și intervențiile de sprijin emoțional și educațional, care pot fi realizate cu acordul unui singur părinte.

Intervenția legislativă propusă urmărește eliminarea blocajului și asigurarea accesului copilului la servicii de consiliere psihologică, cu acordul unuia dintre reprezentanții legali.

Principiul interesului superior al copilului, consacrat atât în legislația națională, cât și în legislația internațională, impune ca orice decizie privind copilul să fie orientată prioritar către binele acestuia.

În acest sens, refuzul nejustificat sau lipsa acordului al unuia dintre părinți nu trebuie să conducă la întârzierea intervenției psihologice care poate agrava problemele emoționale și limitarea accesului la servicii de sprijin. Accesul la consiliere psihologică trebuie să fie rapid, lipsit de obstacole administrative nejustificate.

Prezenta inițiativă legislativă este în deplină concordanță cu Constituția României, prin art. 49⁴ – protecția copiilor și tinerilor, art. 48⁵ – viața de familie și cu Convenția ONU privind drepturile copilului art. 3⁶ – interesul superior al copilului, subliniind totodată importanța responsabilității parentale în asigurarea dezvoltării armonioase a copilului.

⁴ Articolul 49 Protecția copiilor și a tinerilor

(1) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.

(2) Statul acordă alocații pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori cu handicap. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.

(3) Exploatarea minorilor, folosirea lor în activități care le-ar dăuna sănătății, moralității sau care le-ar pune în primejdie viața ori dezvoltarea normală sunt interzise.

(4) Minorii sub vârsta de 15 ani nu pot fi angajați ca salariați.

(5) Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.

⁵ Articolul 48 Familia

(1) Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

(2) Condițiile de încheiere, de desfacere și de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege. Căsătoria religioasă poate fi celebrată numai după căsătoria civilă.

(3) Copiii din afara căsătoriei sunt egali în fața legii cu cei din căsătorie.

⁶ <https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf>

Reglementarea propusă nu aduce atingere autorității părintești, ci stabilește o excepție limitată, proporțională și justificată de natura serviciului oferit.

Prin prezenta inițiativă legislativă se urmărește clarificarea statutului consilierii psihologice, eliminarea interpretărilor divergente și facilitarea accesului copilului la servicii de sprijin psihologic. Efectele preconizate includ reducerea situațiilor de conflict între părinți în mediul educațional, precum și asigurarea unei intervenții timpurii în cazurile de risc emoțional.

Adoptarea prezentei reglementări este necesară pentru a asigura un echilibru just între drepturile și responsabilitățile părinților și nevoia reală a copilului de protecție și sprijin, în interesul superior al copilului.

Inițiator,

Csép Éva-~~And~~rea, deputat UDMR

Tabel cu inițiatorii propunerii legislative pentru modificarea și completarea art. 46 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Nr. crt.	Deputați/Senatori	Grupul parlamentar	Semnătură
1.	Csép Éva-Andrea	UDMR	
2.	Molnár Zoltán	UDMR	
3.	MOLNAR ANDREI	UDMR	
4.	MARKÓ ATTILA GABOR	UDMR	
5.	Könczei Csaba	UDMR	
6.	GÁL KÁROLY	UDMR	
7.	ZAHORANSKI ZSOLTA EVA	UDMR	
8.	KOLCSÁR-JEREM JÓSEF	UDMR	
9.	MAJAG SAMBORA	UDMR	
10.	DRÓ ROZÁLIA IBOLYA	UDMR	
11.	VASS LEVENTE	UDMR	
12.	KOLCSÁR KÁROLY	UDMR	
13.	MAGYAR LÓRÁND-BÁLINT	UDMR	
14.	STANBO ÖBÖN	UDMR / PSD	
15.	HAYDU GÁBOR	UDMR / PSD	
16.	ANDRÁKAI NIKOLA	PSD	
17.	CHILAT CINA FIORELA	PSD	
18.	Imonul Ungureanu	USR	
19.	GORITA ATANASIU	USR	
20.	FLIN Ștefan	USR	

Tabel cu inițiatorii propunerii legislative pentru modificarea și completarea art. 46 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Nr. crt.	Deputați/Senatori	Grupul parlamentar	Semnătură
21.	Diana Stoica	USR	
22.	MOȘ ARINA	PNL	
23.	Bucur Adriana	PSD	
24.	Solomon Adrian	PSD	
25.	RINDER ANA SYMBETA	PSD	
26.	ENE CORINA	PSD	
27.	STANESCU UENITA	PNL	
28.	MATEI ANETA	PNL	
29.	Intotdeauna Mădălina Elena	PSD	
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			